

Spis treści

Wprowadzenie	7
<i>Julian Maj, Zasadnicze aspekty zarządzania systemem obronnym państwa, w tym przemysłem obronnym w warunkach kryzysu epidemiologicznego.</i>	9
Wstęp	9
1. Identyfikacja wirusa SARS-CoV-2 i jego kwalifikacja w kontekście bezpieczeństwa państwa	12
2. Stan normatywno-prawny państwa i umiejętność korzystania z dostępnych narzędzi prawnych	16
3. Negatywne konsekwencje pandemii i ich przyczyny	20
Podsumowanie	25
<i>Anna Zagórska, Prawo w obszarze przemysłu obronnego w okresie pandemii koronawirusa.</i>	30
Wstęp	30
1. Etapy konsolidacji podmiotów działających na rzecz polskiego przemysłu zbrojeniowego	30
2. Decyzje administracyjne na rzecz obronności państwa przed wybuchem pandemii koronawirusa	34
3. Prawne umocowania dotyczące dostaw uzbrojenia przed wybuchem pandemii	39
4. Ekonomiczna analiza	41
5. Polski sektor zbrojeniowy podczas pandemii	45
Wnioski	61
<i>Przemysław Merklinger, Kondycja firm zbrojeniowych w Europie po kulminacyjnej fali pandemii wirusa SARS-CoV-2.</i>	67
Wstęp	67
1. Analiza problematyki	68

2. Wybrane aspekty pandemii oraz jej wpływ na przemysł zbrojeniowy	68
3. Współpraca Europy w produkcji oraz eksporcie broni	69
Zakończenie	77
 <i>Krzysztof Pająk, Paweł Soroka, Wpływ koronawirusa na przemysł obronny w Polsce w czasie poszczególnych etapów pandemii</i>	
<i>Wstęp</i>	<i>79</i>
1. Sytuacja polskiego przemysłu obronnego przed pandemią.	80
2. Okresy szczególnych utrudnień dla przemysłu	85
3. Utrudnienia dla przemysłu w okresie I lockdownu (marzec–kwiecień 2020 r.)	86
4. II lockdown (październik 2020 r.–styczeń 2021 r.)	88
5. III lockdown (marzec–kwiecień 2021 r.)	89
Wnioski	90
 <i>Rafał Kołodziejczyk, Aktywność Polskiej Grupy Zbrojeniowej S.A. w okresie pandemii koronawirusa</i>	
<i>Wstęp</i>	<i>94</i>
1. Praca zdalna	94
2. Polska Grupa Zbrojeniowa w obliczu pandemii	96
Wnioski	100
 <i>Katarzyna Rawska, Transakcje offsetowe szansą polskiego przemysłu obronnego w czasie popandemicznego COVID-19</i>	
<i>Wstęp</i>	<i>103</i>
1. Definicje i typy umowy offsetowej	105
2. Cechy umowy offsetowej	110
3. Polskie szanse offsetowe	114
4. Wydatki wojskowe w okresie pandemii COVID-19	118
Zakończenie	122

Wprowadzenie

Monografia zawiera opracowania poświęcone funkcjonowaniu przemysłu obronnego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego w okresie pandemii koronawirusa. Zostały one przedstawione podczas Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. *Konsekwencje pandemii koronawirusa dla przemysłu obronnego*, która odbyła się w ramach XXIX Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego na terenie Targów Kielce 7 września 2021 roku.

Sytuacja polskiego przemysłu obronnego w tym okresie ukazana została w monografii na tle działań podejmowanych przez organy kierownicze organizacji międzynarodowych (ONZ/WHO, UE i NATO), jak i organy władzy krajowej państw członkowskich, które nie wykorzystały mechanizmów systemu zarządzania kryzysowego do walki z zagrożeniami SARS-CoV-2, co skutkowało szybszym rozprzestrzenianiem się wirusa, nadmiarowymi zgonami oraz przedłużaniem się pandemii. Uwzględnione zostało również funkcjonowanie przemysłów zbrojeniowych wybranych państw i zmiany w funkcjonowaniu międzynarodowych rynków uzbrojenia.

W monografii szczegółowo scharakteryzowano jakościowo nowe uwarunkowania funkcjonowania tej branży, w tym prawne uwarunkowania pozyskiwania uzbrojenia dla Sił Zbrojnych RP w czasie pandemii. A także przedstawiono towarzyszące temu zmiany w polityce obronnej, które w Polsce przejawiały się scentralizowaniem **decyzji dotyczących procesu pozyskiwania sprzętu wojskowego**. Ukazano, jak stopniowo wprowadzane lockdowny wpływały w przedsiębiorstwach obronnych na implementację nowych technologii i przejawiały się wprowadzeniem pracy zdalnej, czy automatyzacją lub nawet robotyzacją produkcji. Jednak z uwagi na uwarunkowania funkcjonowania tej specyficznej gałęzi przemysłu nie można było zastosować wszystkich pandemicznych rozwiązań, jakie wprowadzano w przedsiębiorstwach cywilnych.

W monografii szczególnie dużo uwagi poświęcono sytuacji w jakiej znalazły się zakłady skupione w Polskiej Grupie Zbrojeniowej S.A. po wybuchu pandemii COVID-19. Opisane zostały ich działania związane z produkcją wojskową i przestawieniem części produkcji na potrzeby cywilne. Ukazane zostały ponadto szanse, jakie otwarły się przed polskim przemysłem

zbrojeniowym w kontekście projektowania i produkcji nowoczesnego, stojącego na najwyższym poziomie sprzętu także na potrzeby cywilne.

W monografii znalazło się także opracowanie poświęcone specyficznej formy dwustronnej współpracy gospodarczej, która towarzyszy zakupom uzbrojenia i sprzętu wojskowego jaką są transakcje offsetowe. Ukazano w nim szanse i korzyści dla polskiego przemysłu obronnego wynikające z zawierania i realizacji umów offsetowych w okresie popandemicznym. Najważniejszą z nich jest transfer technologii niezbędnej do samodzielnej eksploatacji i serwisowania zakupionego zagranicą uzbrojenia oraz sprzętu wojskowego i jego polonizacji.

Z rozważań zawartych w monografii wynika, że pilnym wyzwaniem dla kierowniczych gremiów państwowych jest wypracowanie algorytmu postępowania w sytuacji kryzysu epidemiologicznego, szczególnie struktury organów kryzysowych z merytoryczną obsadą kadrową oraz metodologii ich postępowania. Wiele obiektywnych czynników wskazuje bowiem na to, że tego typu wirusy mogą coraz częściej wywoływać pandemie i dlatego w takich sytuacjach należy się nauczyć żyć i postępować.

Paweł Soroka